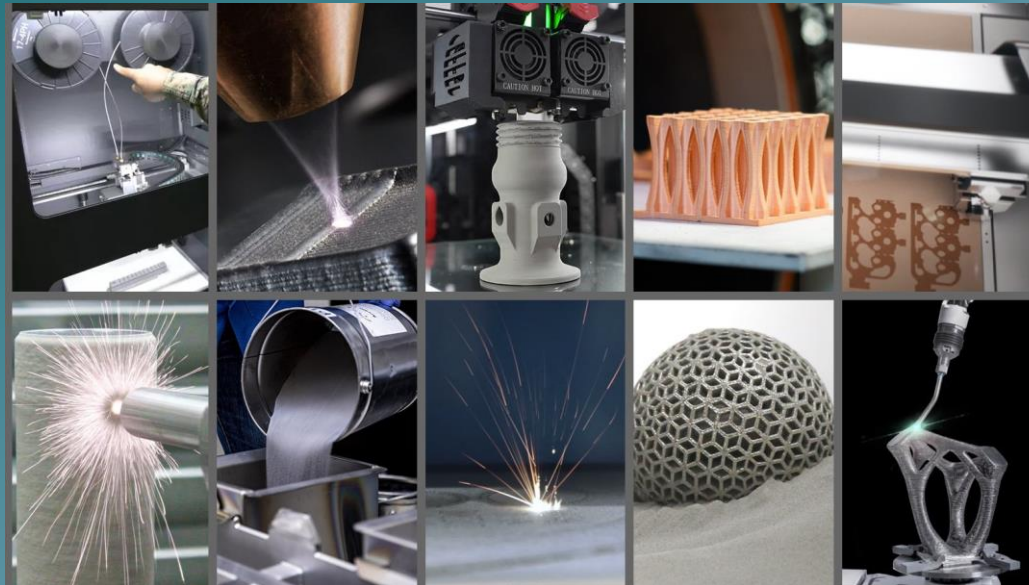
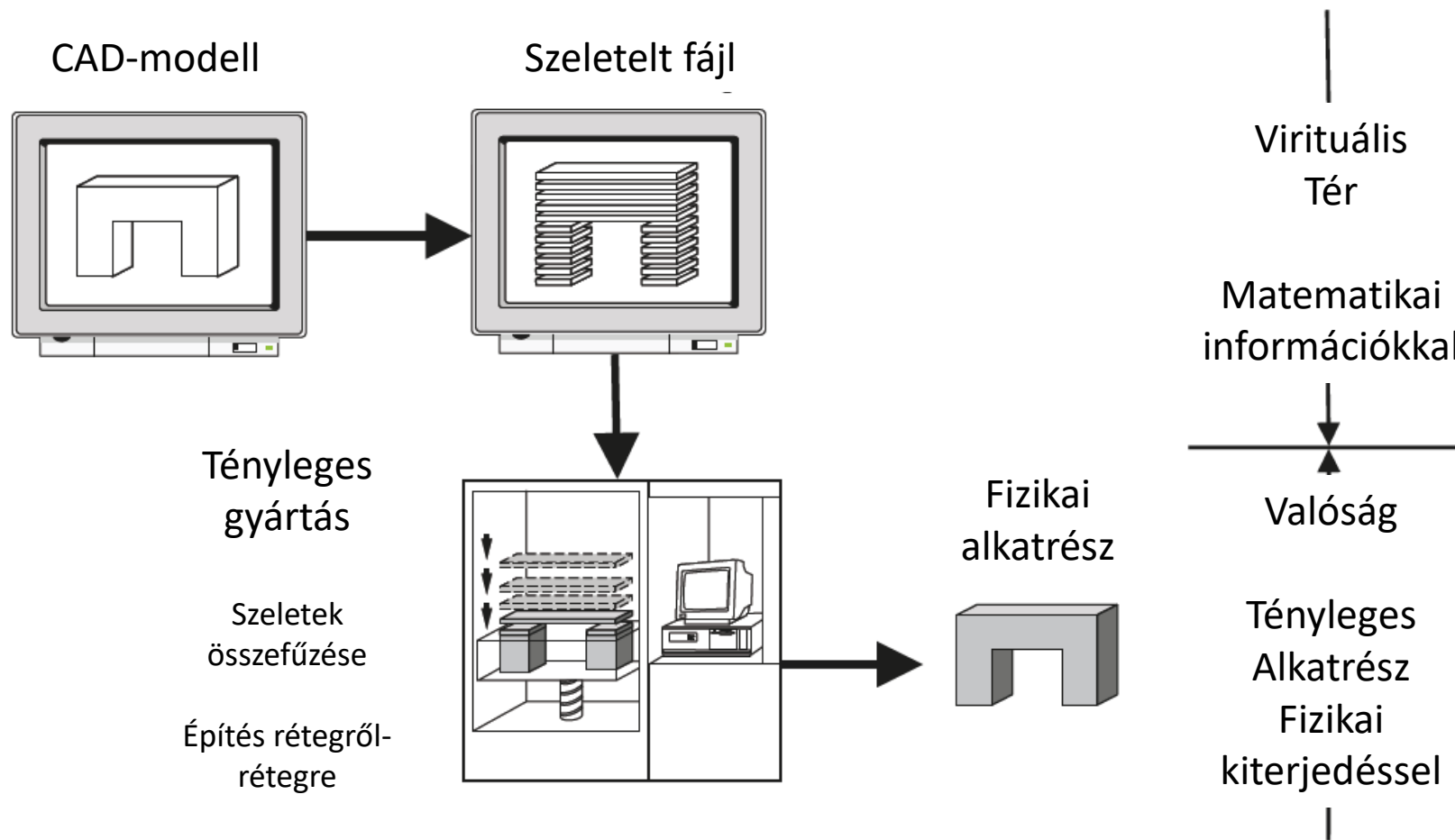

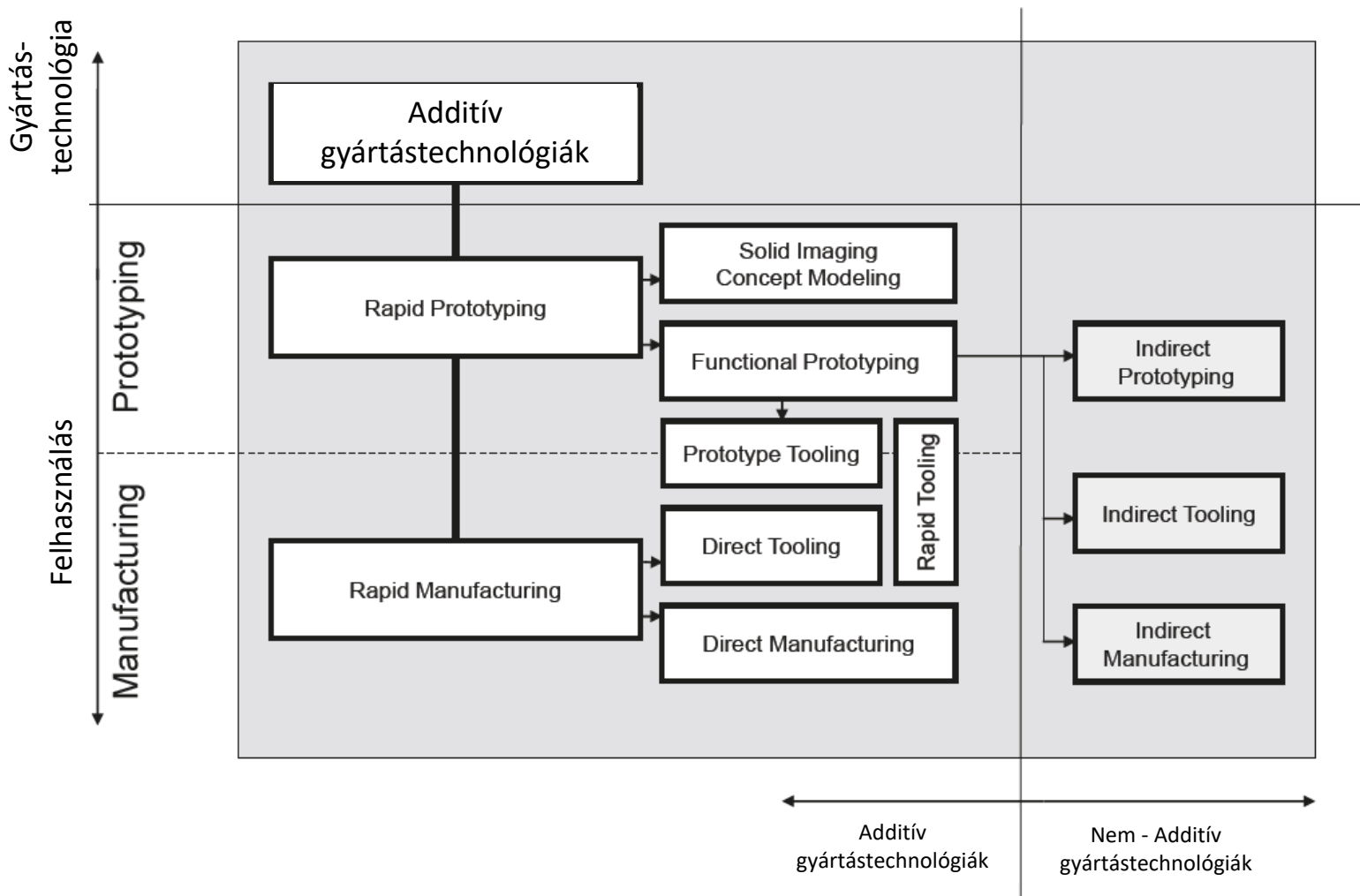
Fémek Additív Gyártástechnológiája

- Additív gyártás fogalma, általános folyamata
- Additív gyártástechnológiák felhasználási területei
- Additív gyártástechnológiák csoportjai
- AM termék gyártási életútja
  1. Geometria
  2. Technológia
  3. Gyártás
  4. Quality
- Safety, biztonsági előírások az additívgyártásban

Additív gyártás (AM – Additive Manufacturing), olyan folyamat amely során a valós tárgy 3D-s modell adatak alapján, rétegről rétegre, alapanyagok összekapcsolásával jön létre, ellentétben a szubtraktív és formaadó gyártási módszerekkel

Koncepció

Funkció

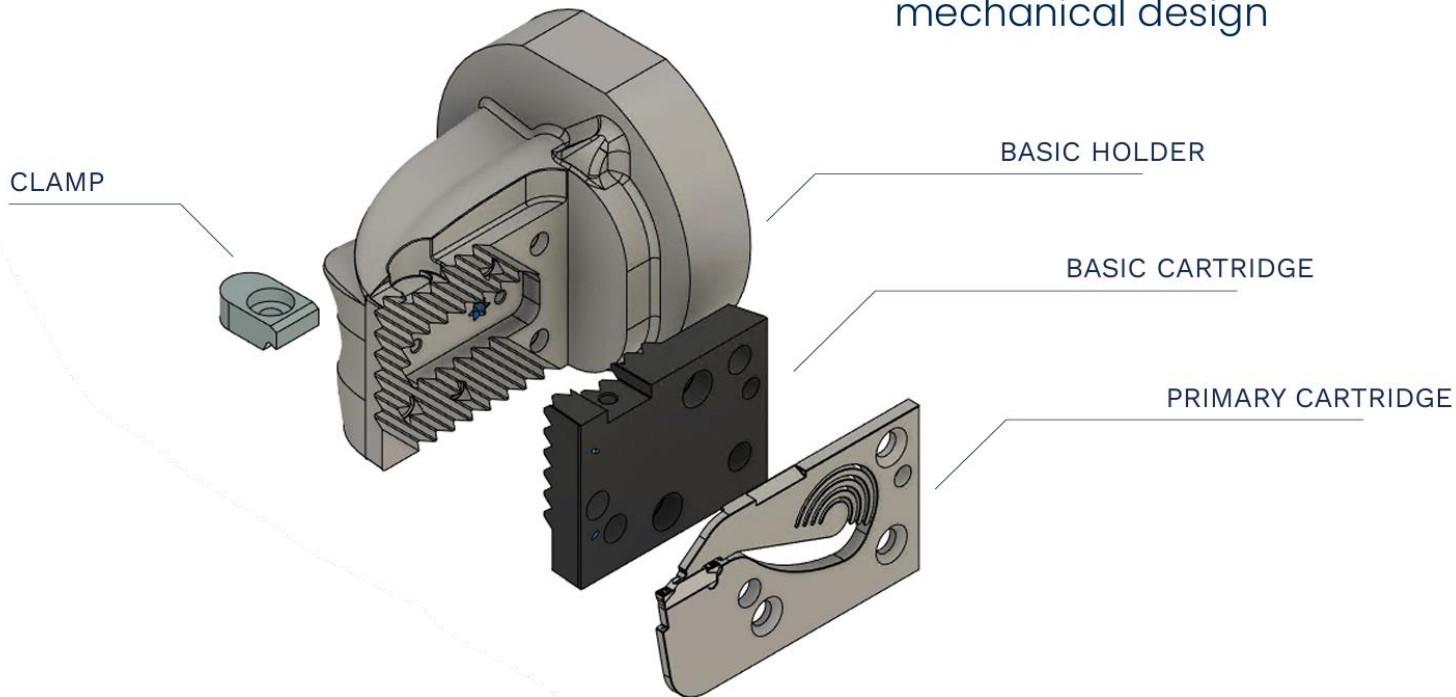
Repülőgépben használt teherhordó alkatrész a topológiai optimalizálás előtt (fent) és után (lent)

Hidak a nyomtatás után közvetlenül (balra) és az utómunkálatok után (jobbra)

Modular grooving system

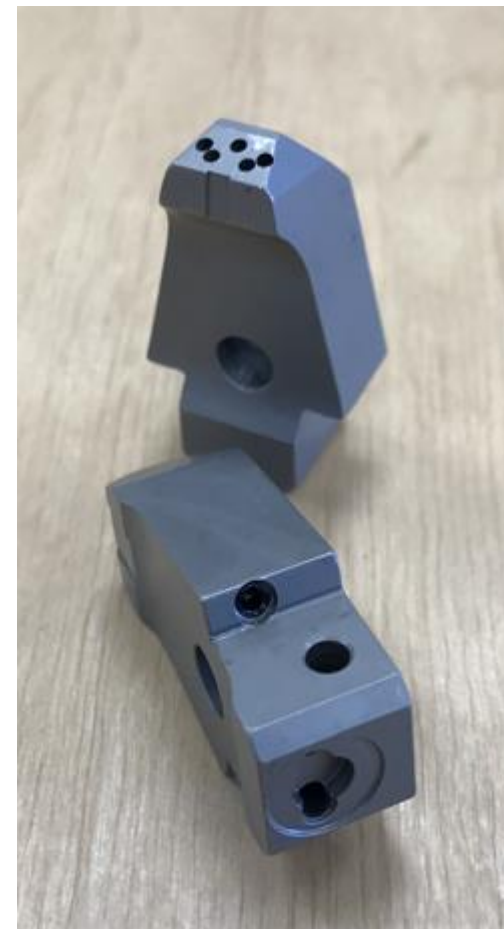
Advantages of system and
mechanical design

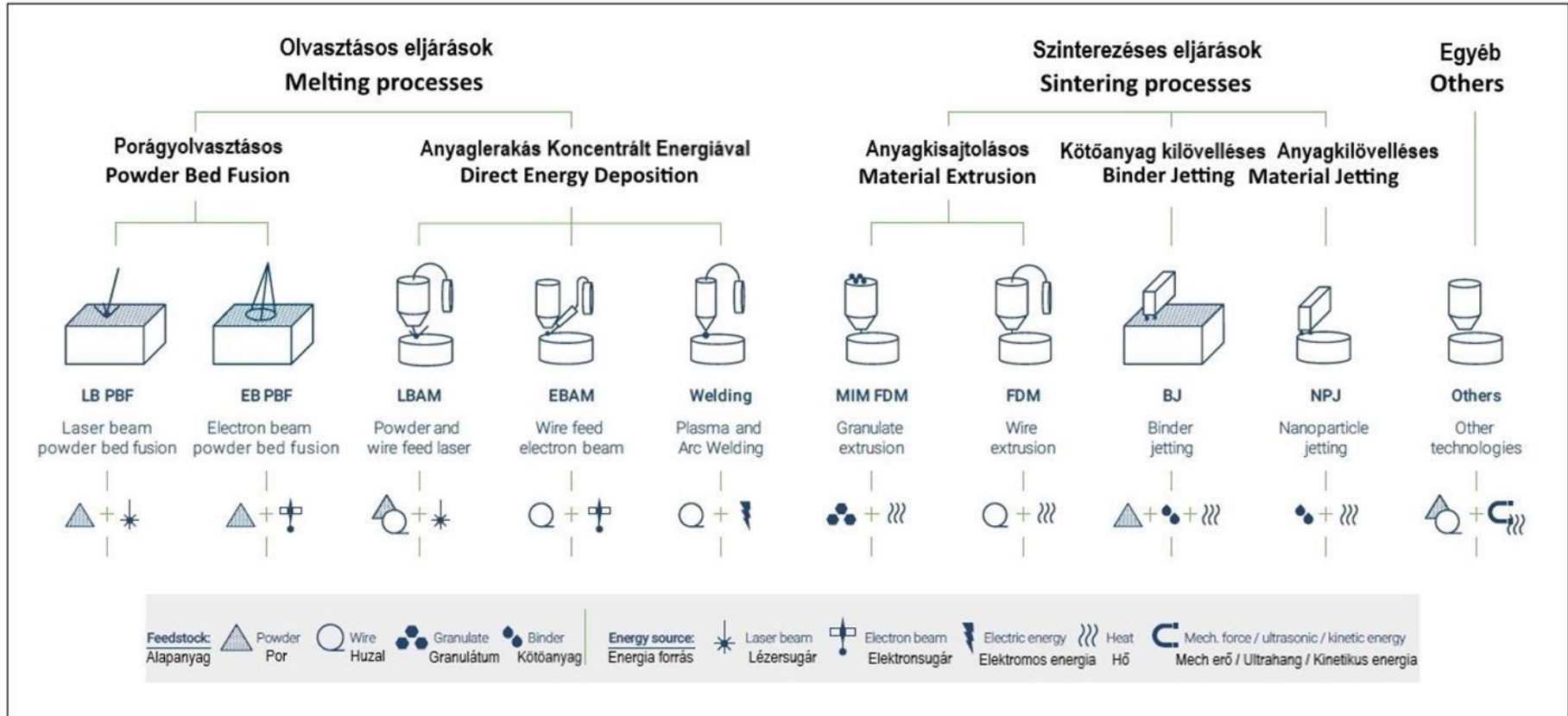
- Csökkentett tömeg → olcsóbb gyártás
- Optimalizált Hűtő-Kenő folyadék csatornák → Hosszabb szerszám élettartam
- Moduláris szerszám

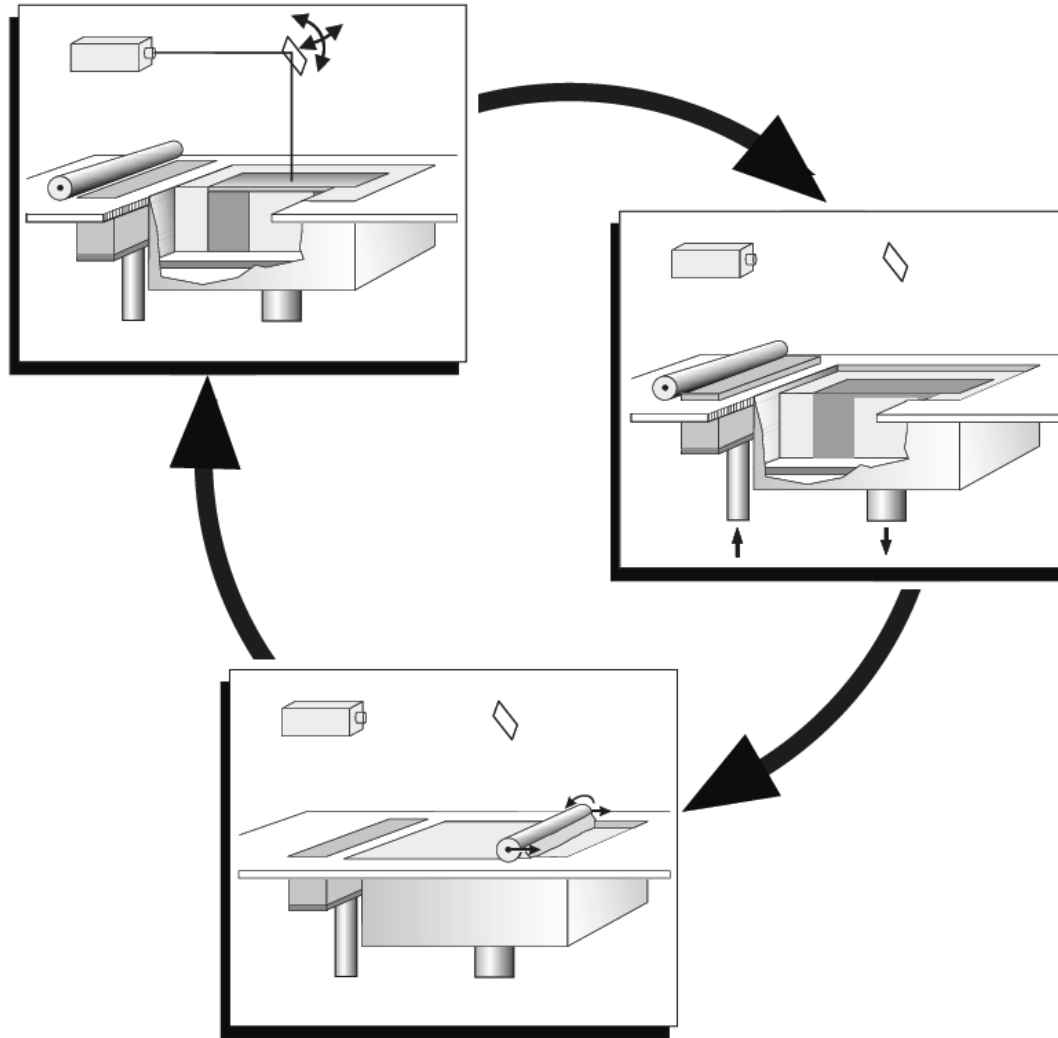

Öntő szerszám hűtőcsatornáinak az optimalizálása

Gyártástechnológiák

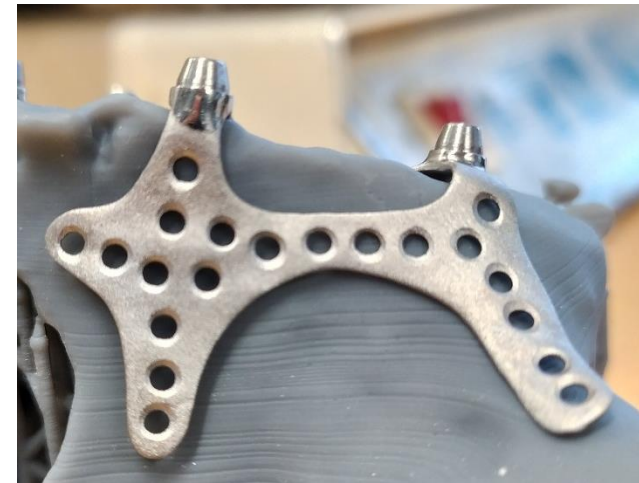
- Fejlesztési állapot:
  - Kiforrott konstrukciók, széles körű ipari használat
- Alkalmazható anyagok:
  - Al, Ti, és azok ötvözetei, Nikkel és CoCr ötvözetek, acél
- Utómunka igény:
  - közepes
- Gyártási költség:
  - magas
- Gépgyártók:
  - Trumpf, SLM, DMG Mori, Renishaw, EOS

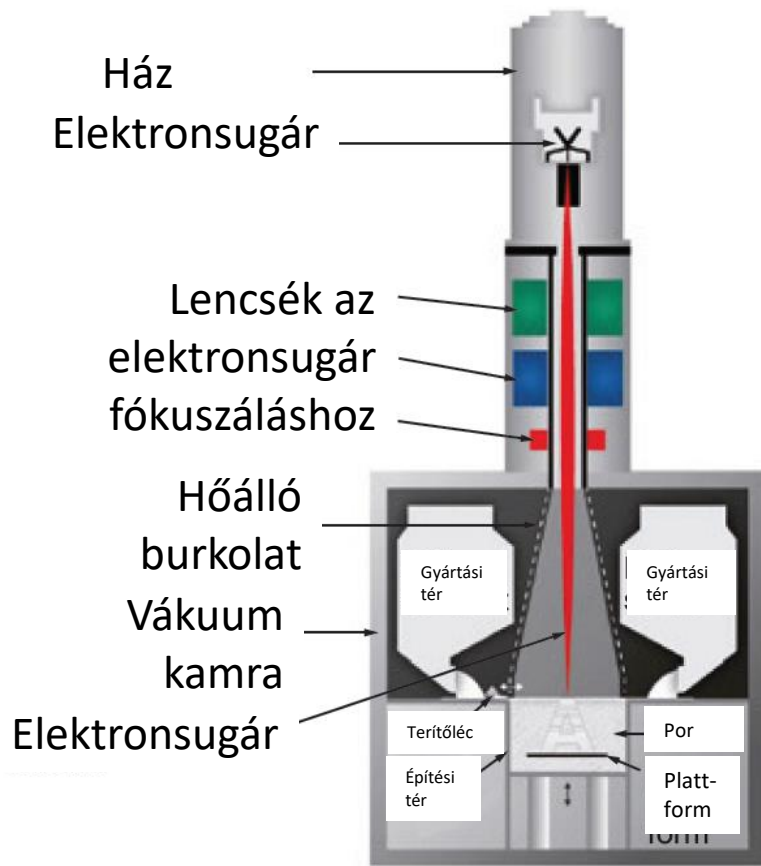
Előnyök (többi AM tech.-hez képest)

- „kötetlen” alkatrész formák
- Jó alak, geometriai hűség,
- Kis porozitás
- Fémpor újra hasznosításnak / újra használásának lehetősége
- Autonóm folyamat felügyelet
- Homogén anyagszerkezet
- Apró szemcse méret
- Relatív könnyen forgácsolható

Hátrányok (többi AM tech.-hez képest)

- Alacsony építési sebesség
- Költség
  - Por
  - Védő gáz
  - Platform
- Támasz anyag alkalmazásának szükségessége a legtöbb esetben
- Gyártás előkészítése nehézkes, sok idő vesz igénybe
  - Atmoszféra létre hozása
  - Por kezelése, szitálása

- Fejlesztési állapot:
  - kiforrott technológia, de nem elterjedt
- Alkalmazható anyagok:
  - Al, Ti, és azok ötvözetei, Nikkel és CoCr ötvözetek, acél
- Utómunka igény:
  - jelentős
- Gyártási költség:
  - jelentős
- Gépgyártók:
  - Arcam

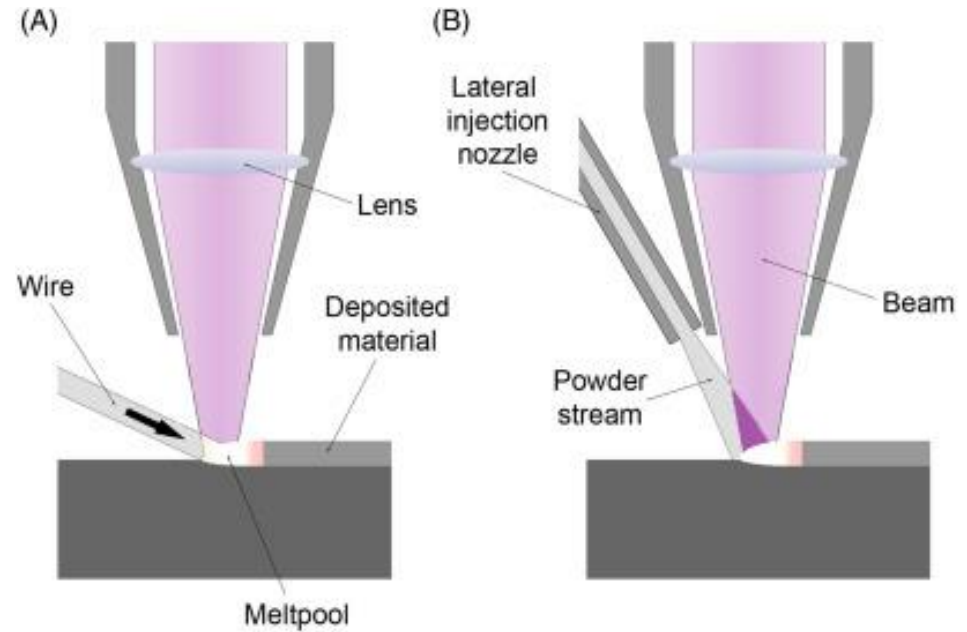
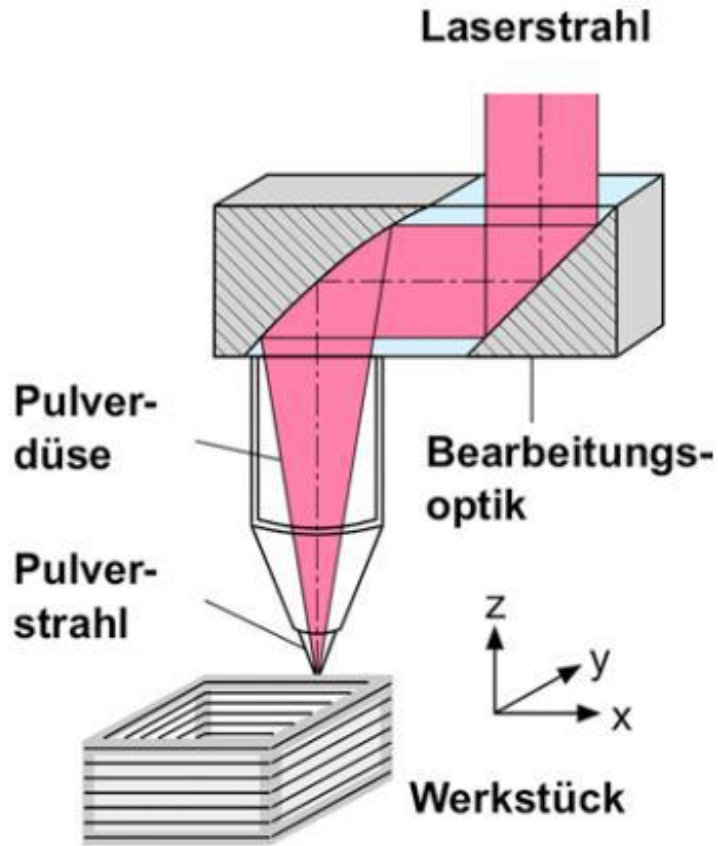
Előny

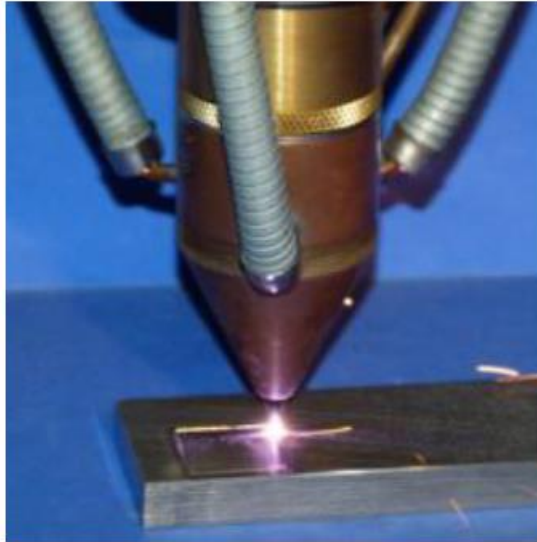
- „Kötetlen” alkatrész formák
- Jó alak, geometriai hűség,
- Kis porozitás
- Fémpor újra hasznosításnak / újra használásának lehetősége
- Autonóm folyamat felügyelet
- Homogén anyagszerkezet
- Apró szemcse méret
- Relatív könnyen forgácsolható

Hátrány

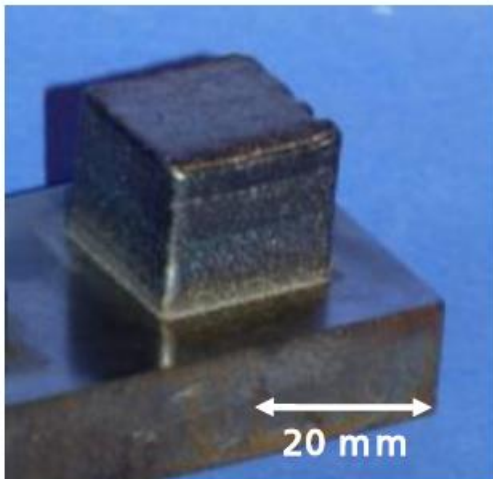
- Alacsony építésisebesség
- Költség
  - Por
  - Védő gáz
  - Platform
- Támasz anyag alkalmazásának szükségessége a legtöbb esetben
- Gyártás előkészítése nehézkes, sok idő vesz igénybe
  - Atmoszféra létre hozása
  - Por kezelése, szitálása
- Nem elterjedt

- Fejlesztési állapot:
  - Előre haladott fejlesztés
- Alkalmazható anyagok:
  - Al, Ti, és azok ötvözetei, Nikkel ötvözetek, acél
- Utómunka igény:
  - magas
- Gyártási költség:
  - alacsony
- Gépgyártók:
  - Trumpf, DMG Mori, Mazak

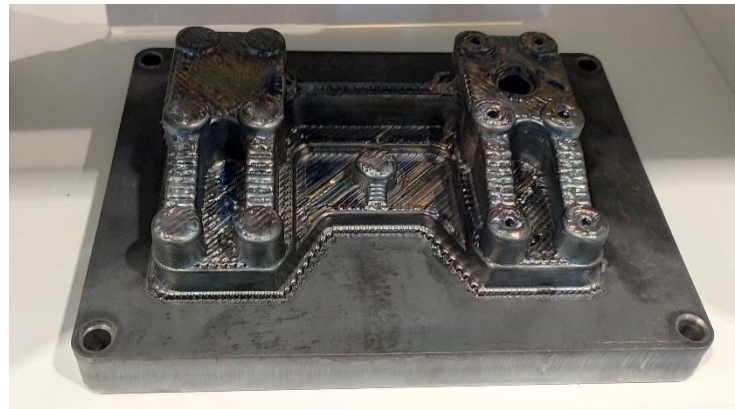
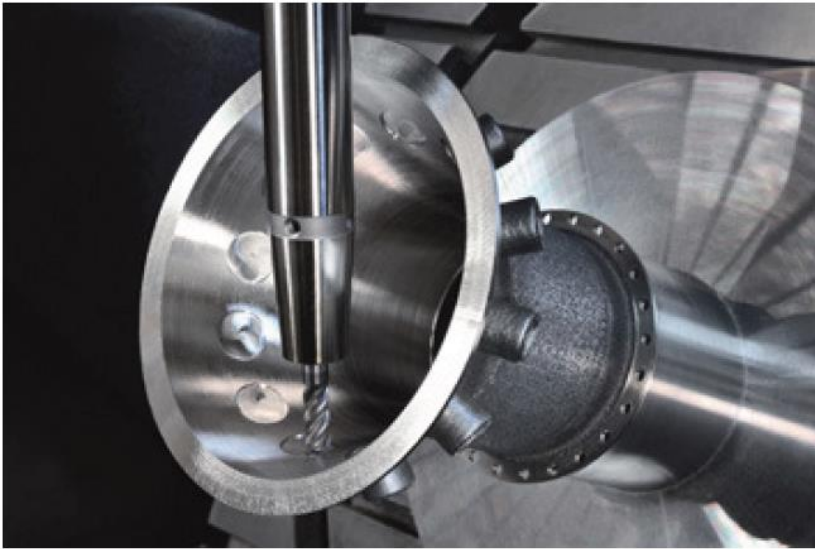

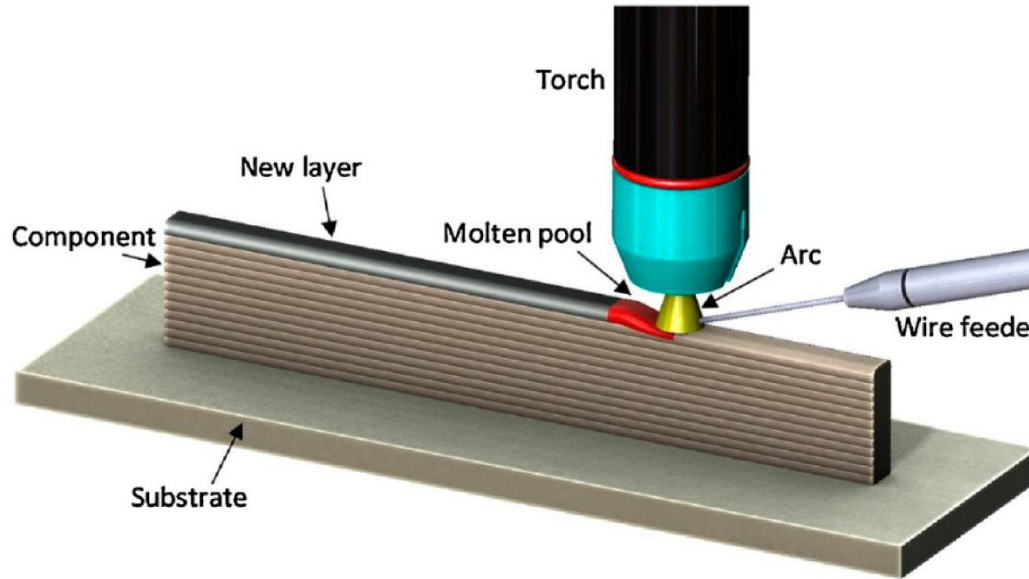
Előnyök

- Magas építési sebesség
- Alacsony bekerülési költség
- Előgyártmányra történő építés
- Hibrid gyártás lehetősége
- Nyílt adatformátum
- Gyártás során könnyeb módosítható paraméterek

Hátrányok

- Egyszerűbb geometriájú darabok gyárthatóak vele
- Speciális tervezési szemléletet igényel
- Hibrid gyártás lehetőségét magában hordozza
- Inhomogén anyagszerkezet
- Nagy méretű szemcsék
- Nehezen forgácsolhatóak

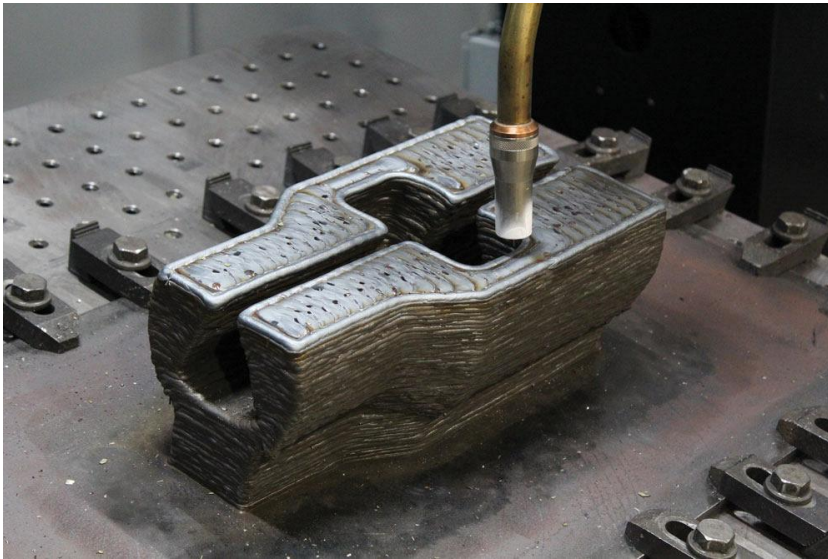
- Fejlesztési állapot: kiforrott konstrukció
- Alkalmazható anyagok: ugyan azok mint a védőgázal ív hegesztési eljárásoknál
- Utómunka igény: jelentős / magas
- Gyártási költség: alacsony
- Gépgyártók: minden hegesztő robot gyártó lényegében

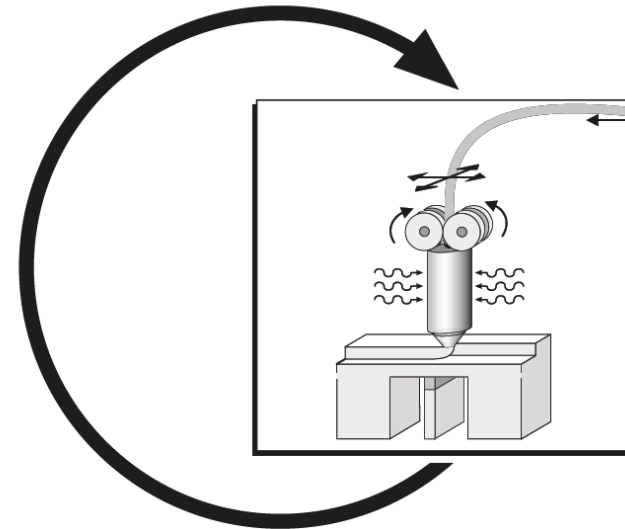
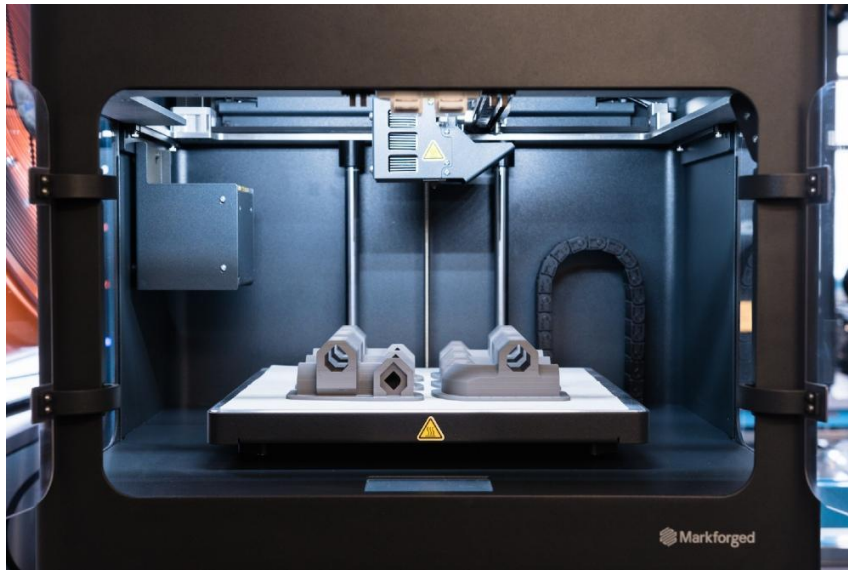
Előnyök

- Költséghatékony
- Kiforrott technológia
- Magas építési sebesség

Hátrányok

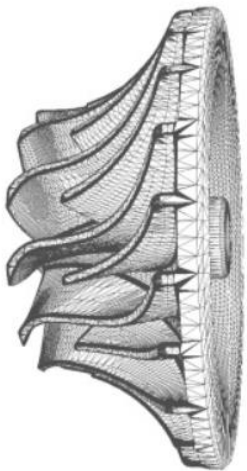
- Egyszerű geometriájú alkatrészek gyárthatóak vele
- Magas utómunka igénye van
- Durva szemcse szerkezet
- Inhomogén anyagszerkezet
- Nehezen forgácsolható

- Fejlesztési állapot: Kiforrott
- Alkalmazható anyagok: Rozsdamentes és szerszámacél; Inkonel, Réz
- Utómunka igény: Magas
- Gyártási költség: Alacsony
- Gépgyártók: Markforged

1 Design ..... 2 Print ..... 3 Wash ..... 4 Sinter ..... 5 Use

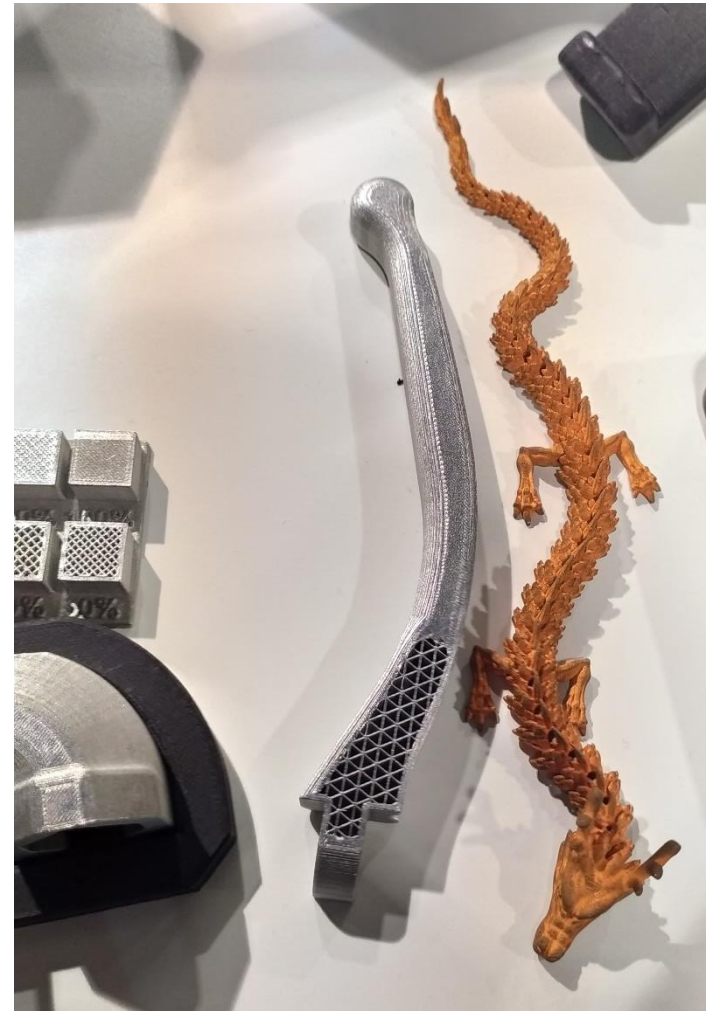
Fém szál kisajtolásos Additív gyártás egyszerűsített lépései

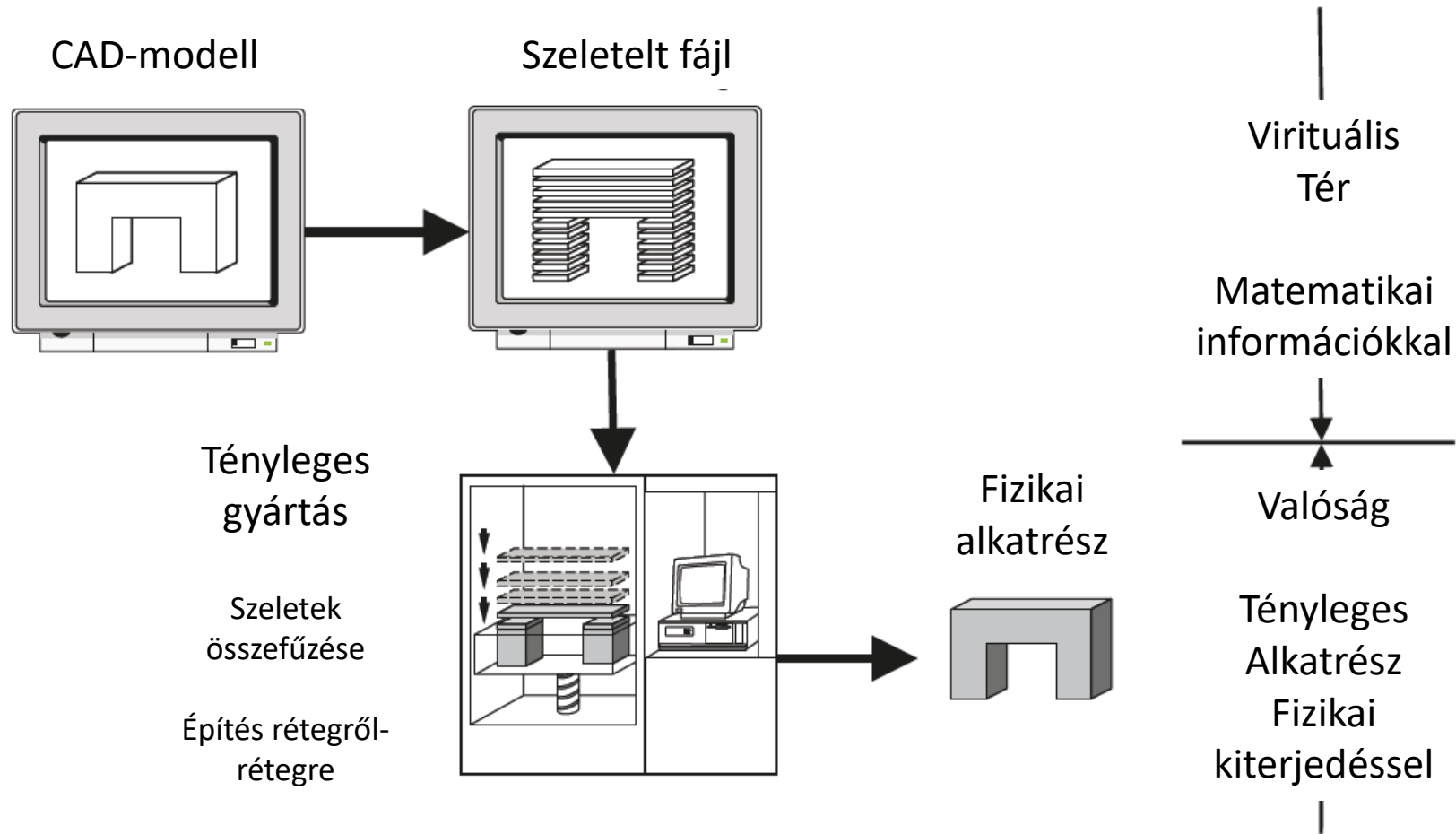
Előnyök

- Kiforrott technológia
- Magas építési sebesség
- Költség hatékony
- Bonyolult geometriájú alkatrészek is gyárthatóak vele
- Nem igényel speciális atmoszférát
- Fémhuzalt használ

Hátrányok

- Nagy utómunka igénye van
- Zsugorodás

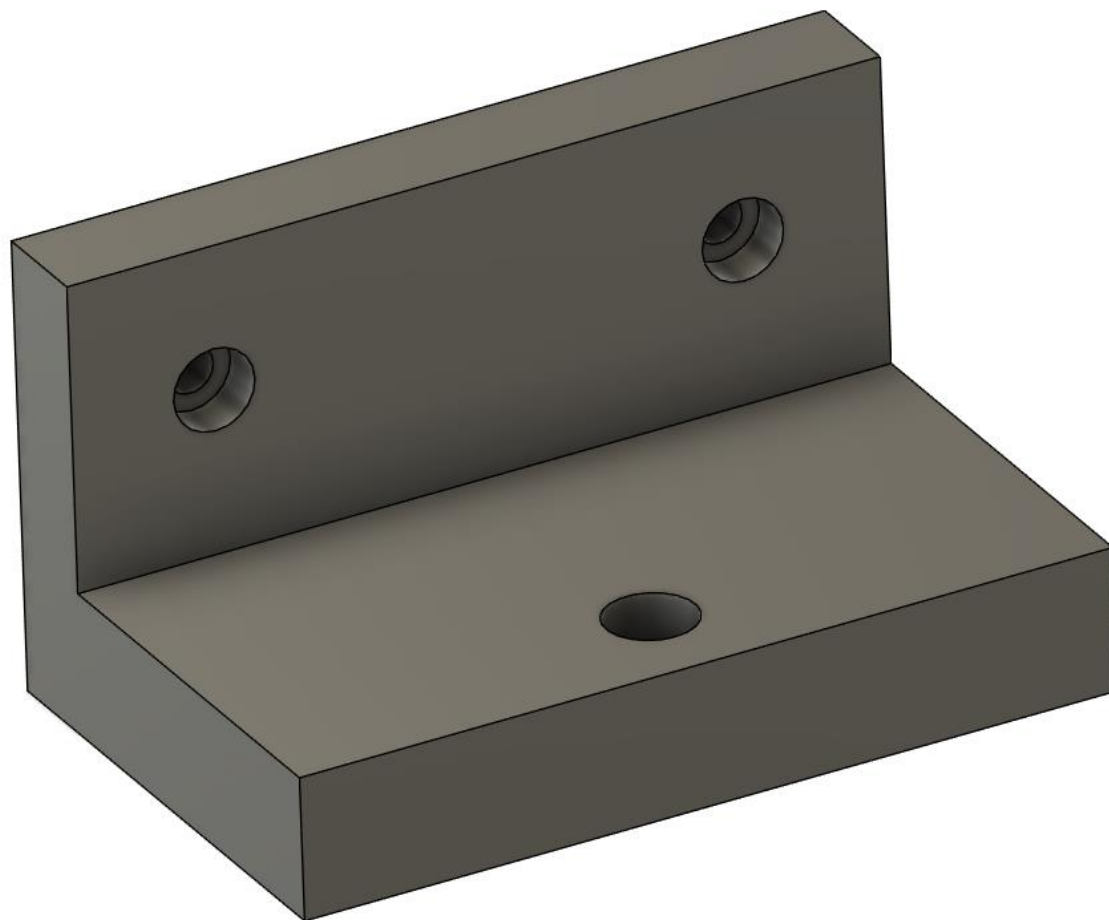

Additív termék gyártási életútja

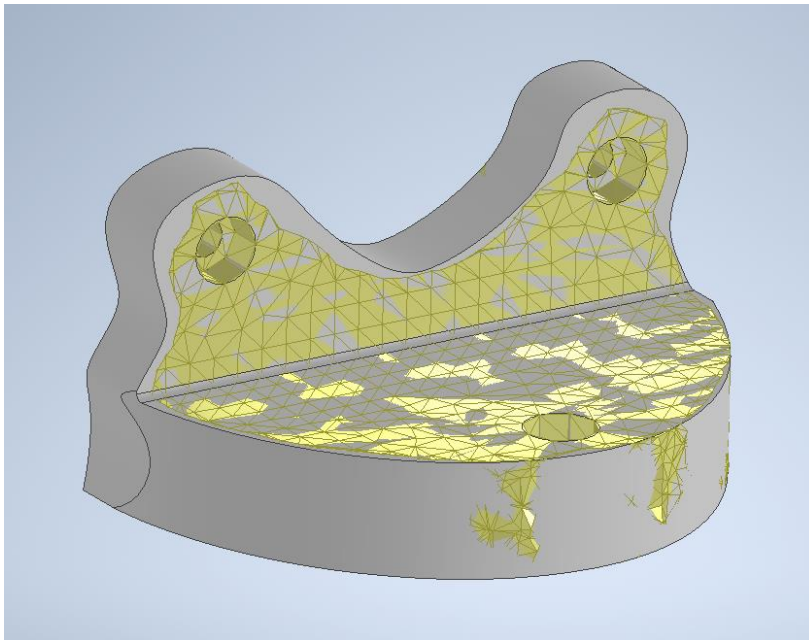
1. Geometria Optimalizálása
2. Technológia Meghatározása
3. Gyártás
4. Minőség ellenőrzés

1. Geometria Optimalizálása

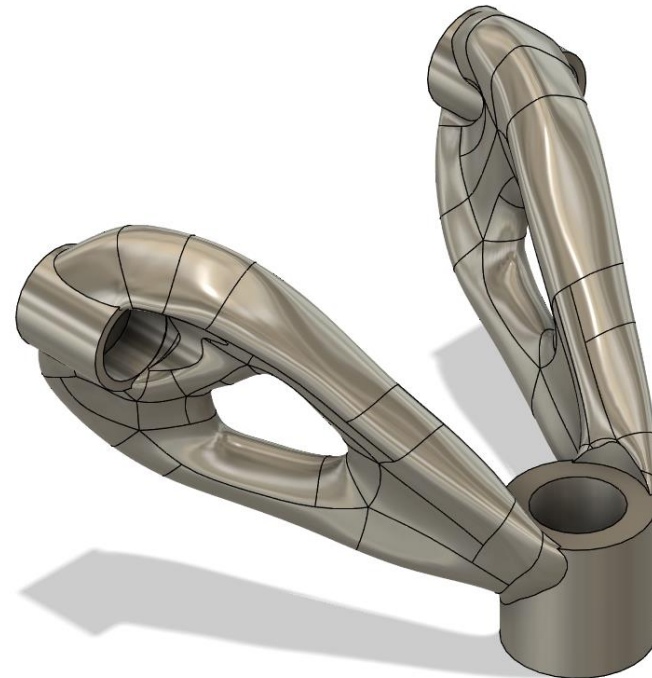
Generatív tervezés vagy Alakoptimalizálás?

Topológiai Optimalizálás

Generatív Tervezés

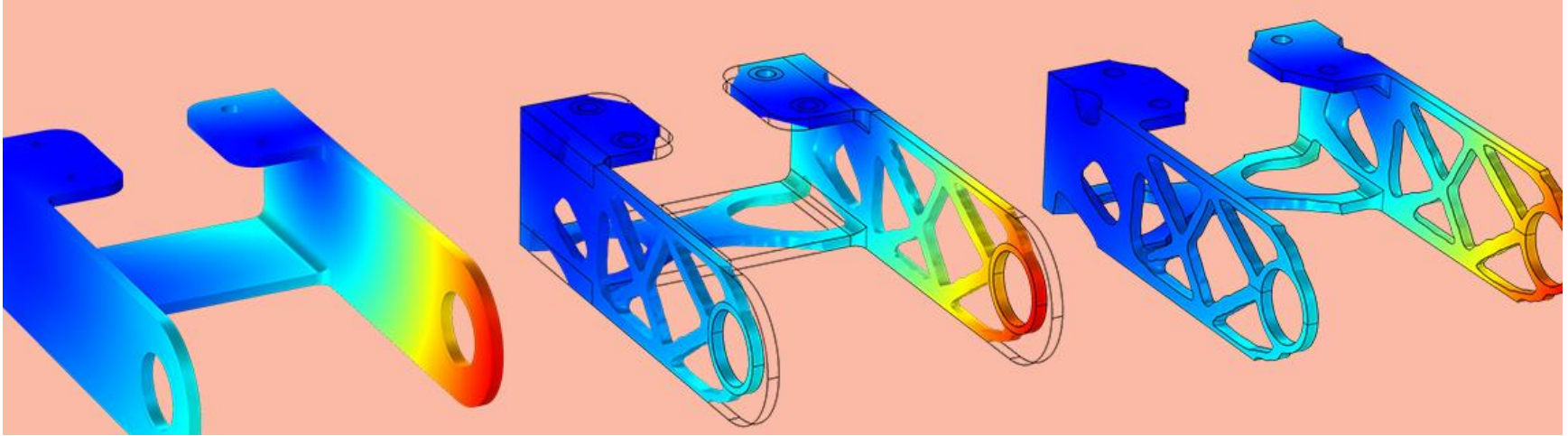
Topológiai (alak) optimalizálása

- Meglévő CAD modell
- Ismert terhelések
- Ismert kényszerek
- Egy meglévő geometriából vesz el anyagot.
- Nincs „automatizált” tervezés
- Hálót ad eredményül, amit újra kell modellezni.

Generatív tervezés

- NINCS eredeti CAD modell
- Kiindulás: megőrzendő területek
- Mesterséges Inteligencia határozza meg a darab geometriai alakját.
- M.I. optimalizálhatja is az adott geometriát, akár több lépésben

Topológiai (Alak) Optimalizáció

Generatív Tervezés

91.4 cm²
90%

89.8 cm²
80%

66.9 cm²
86%

65.5 cm²
86%

58.3 cm²
87.5%

45.5 cm²
90%

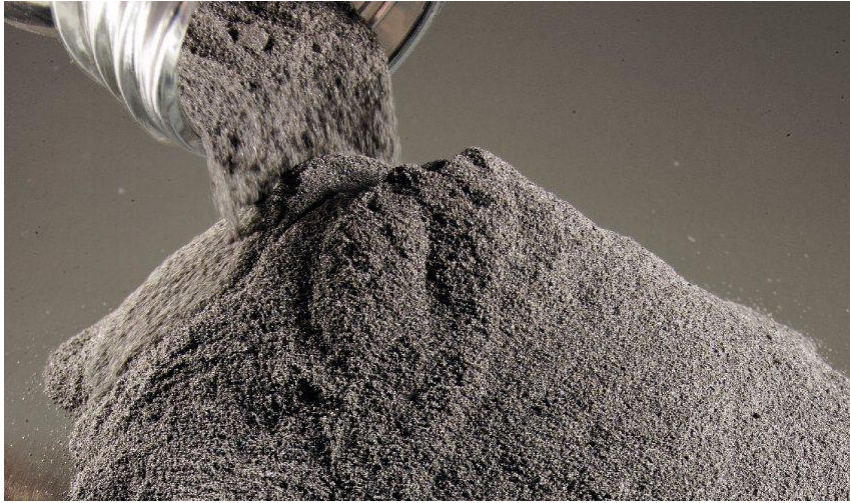
45.0 cm²
90%

44.4 cm²
90%

31.2 cm²
93.3%

2. Technológia

Berendezés + Alapanyag + Paraméterek + Támasz + Orientáció

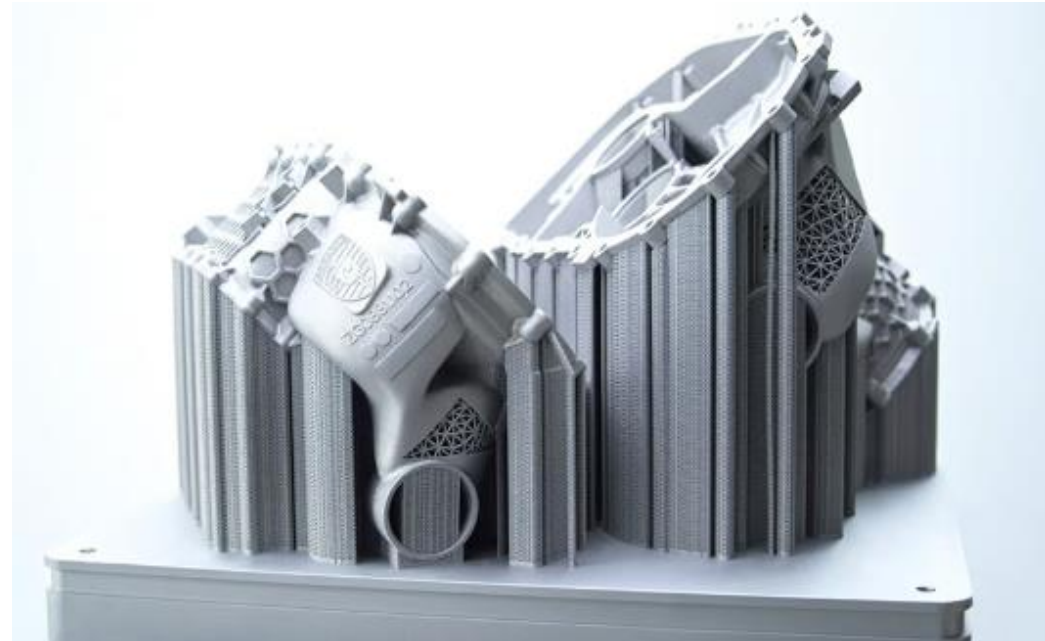

Alapanyagok

Minden alapanyagnak lehet ekvivalens verziót találni!

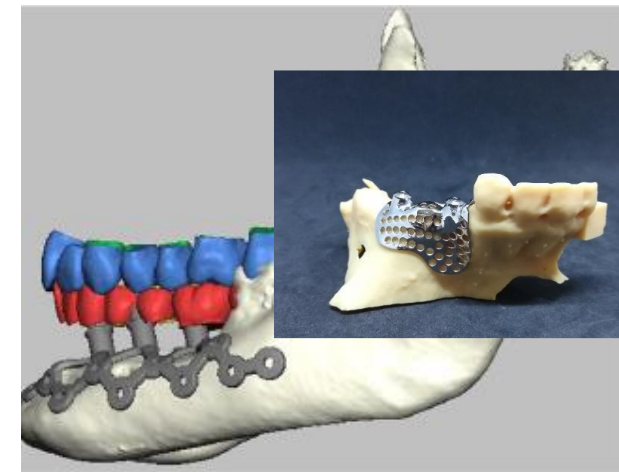
Alapanyag választásnál több több megoldás is lehetséges!

- AM-103 (AlSi10Mg)
- AM-103C (AlSi10Mg)
- AM-6061
- AM-7075
- AM-357
- AM-120
- H-35
- RSA-501 Scalmalloy®
ALMGSc
- A20X

Porsche: Alumínium fedél elektromos
autó hajtásláncában

- Biokompatibilis anyag → orvostechnika
- Ti-105 (Ti-6Al-4V)
- Ti-4822 (Ti-48Al-2Nb-2Cr)
- Ti-301 (Ti-6Al-2Sn-4Zr-2Mo)

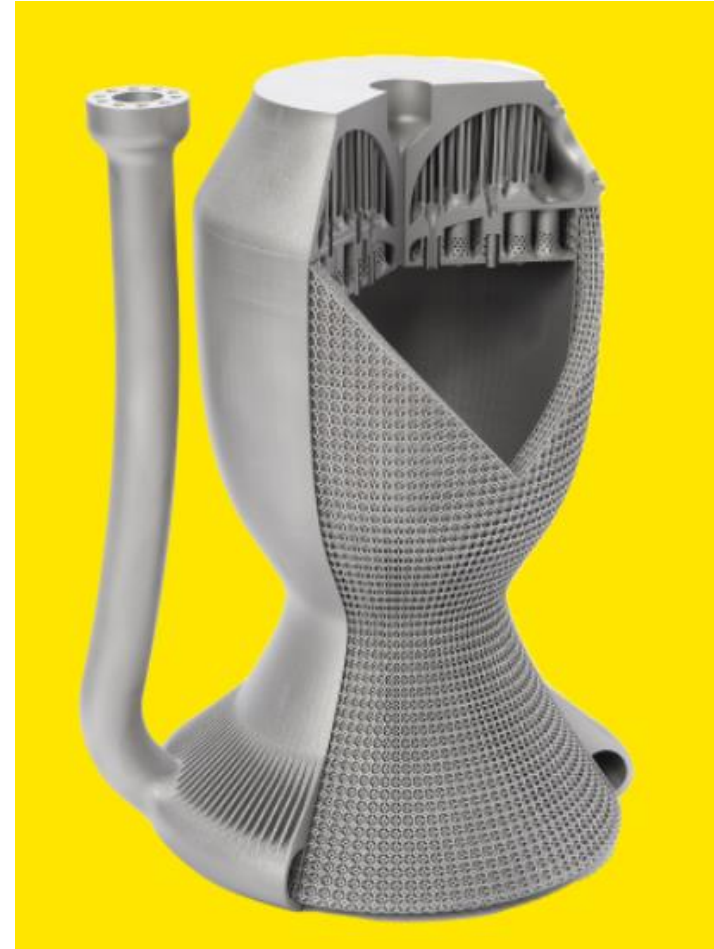

- Biokompatibilis anyag → Orvostechnika (Fogtechnika)
- Co-222 (Co-23Cr-10Ni-7W-3.5Ta)
- Co-538 (Co-28Cr-6Mo-0.2C-0.2 N)

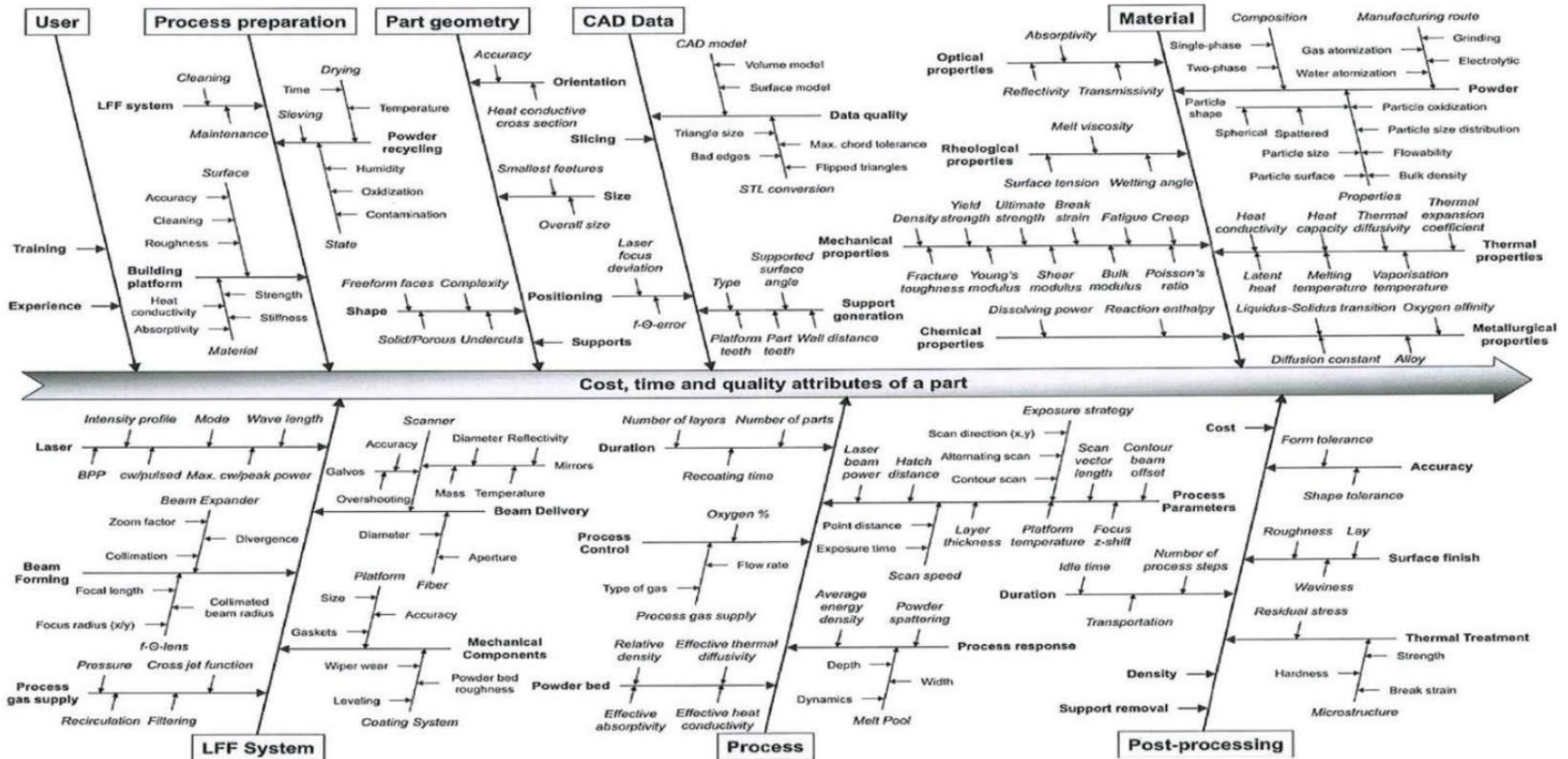

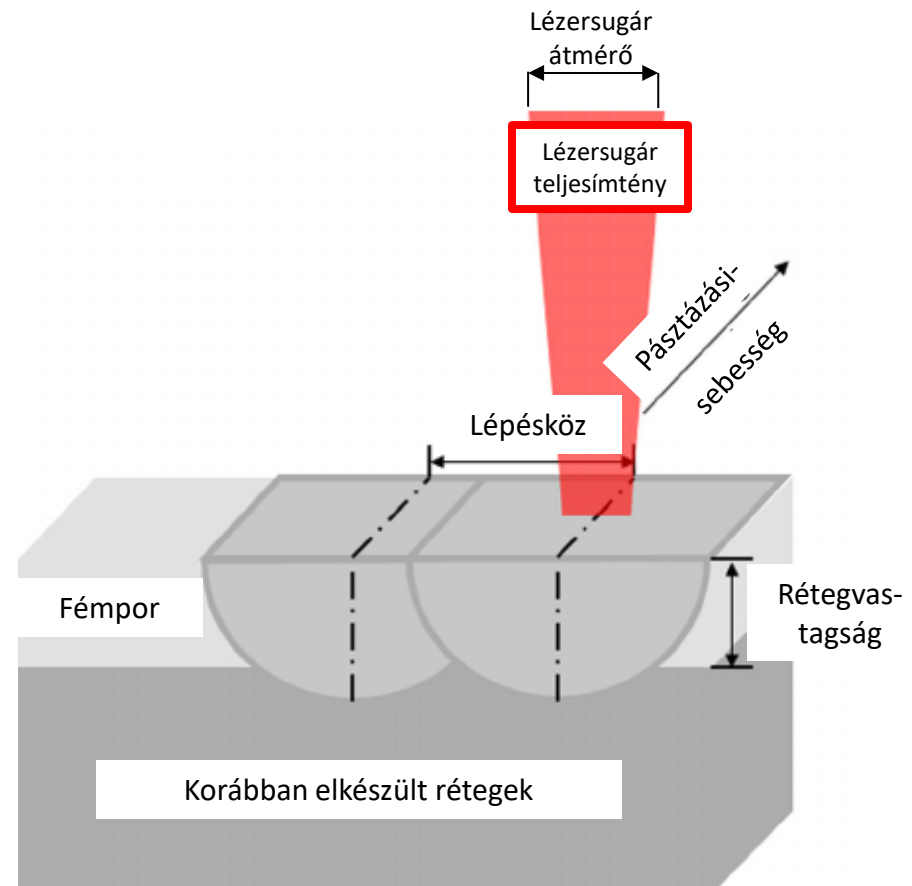
- Ni-111 (HastelloyX)
- Ni-202 (Inconel718)
- Ni-238 (Inconel939)
- Ni-284 (Inconel738)
- Ni-335 (MAR-M-247)
- Ni-365 (Rene142)
- Ni-914 (purenickel)
- Ni-1066 (Inconel617)
- Ni-1111 (Haynes 282)
- Ni-1287 (Haynes 230)

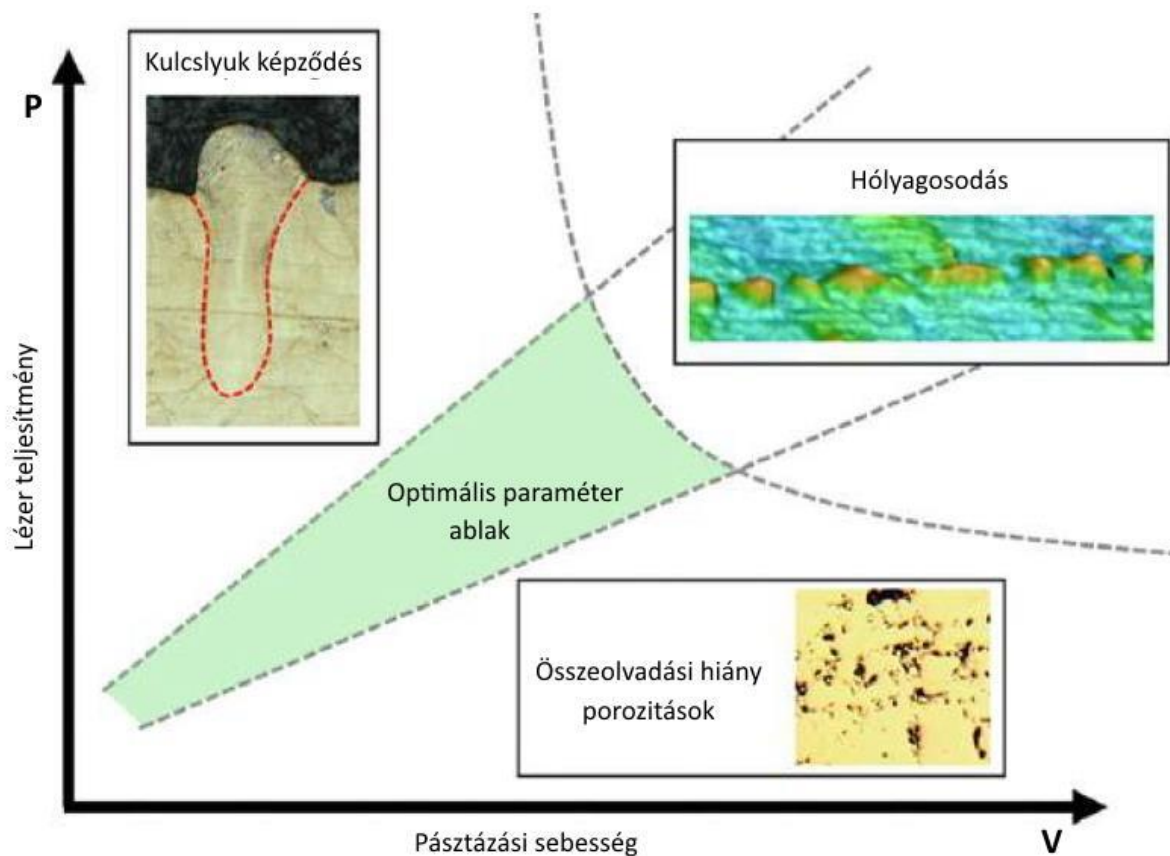
AM Technológiai Paraméterek

- Lézer sugár teljesítménye P (kW)
- Pásztázási sebesség v (mm/s)
- Lépésköz b (mm)
- Rétegvastagság h (mm)
- Lézersugár átmérője d (mm)

- **CÉL: Jósági érték, tökéletes összeolvadás mértékének megtalálása**

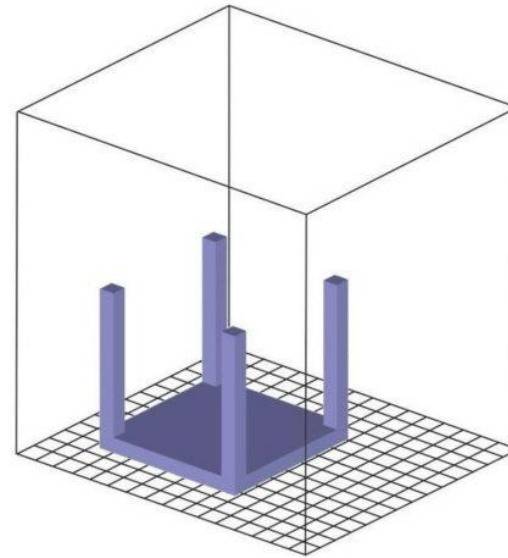
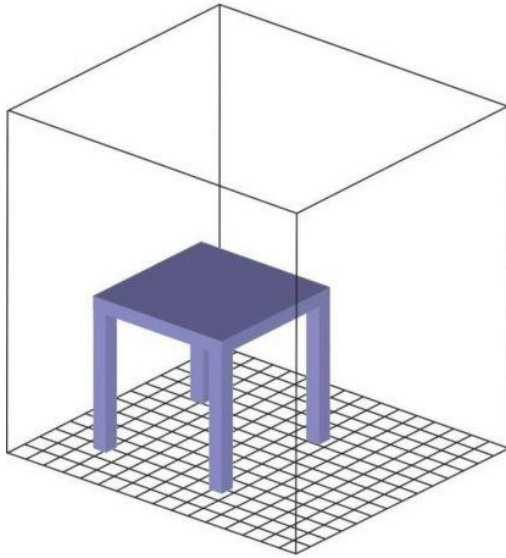

Energiasűrűség E (J/mm²)

$$E = \frac{P}{d \cdot v}$$

Ahol:

- E ($\frac{J}{mm^2}$): az energiasűrűség;
- P (W): a lézersugár teljesítménye;
- d (mm): a lézersugár átmérője;
- v ($\frac{mm}{s}$): pásztázási sebesség;

Orientáció

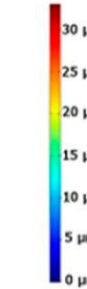
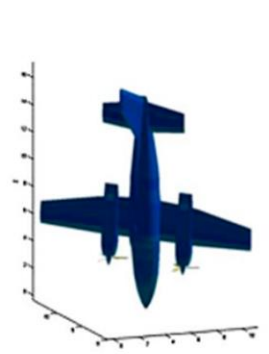
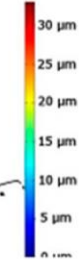
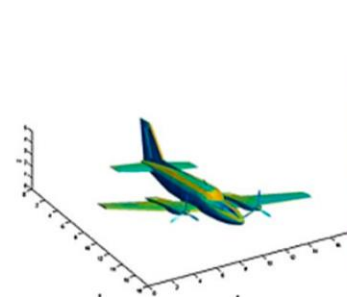
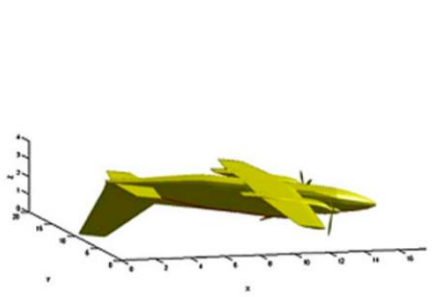
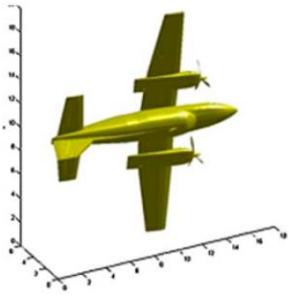
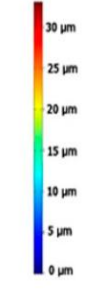
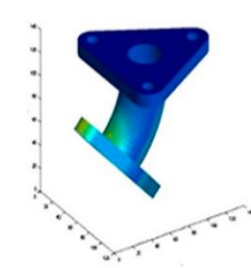
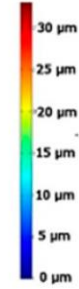
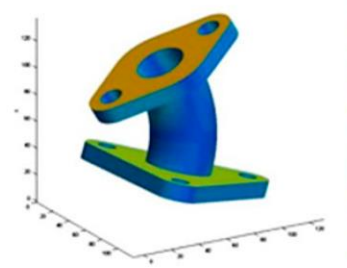
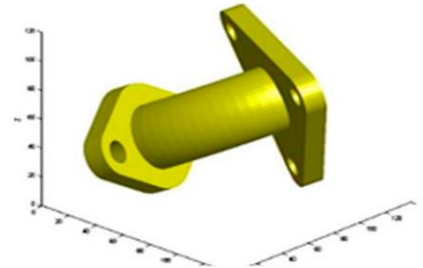
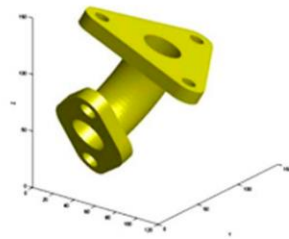
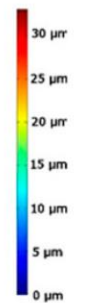
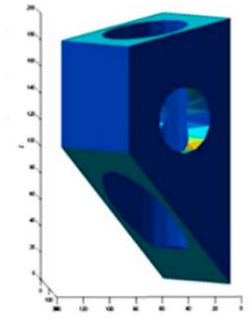
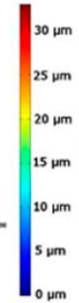
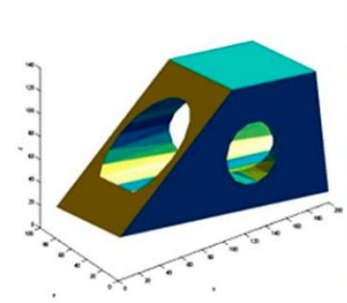
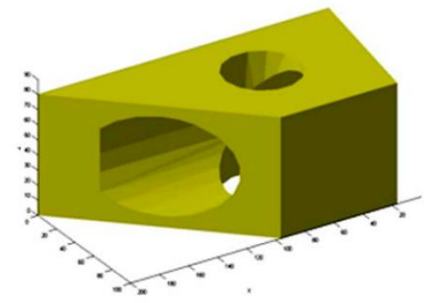
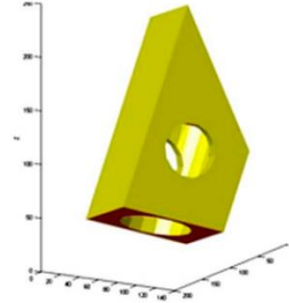
Darab helyzete, térbeli pozíciója a gyártóberendezés munka területén belül.

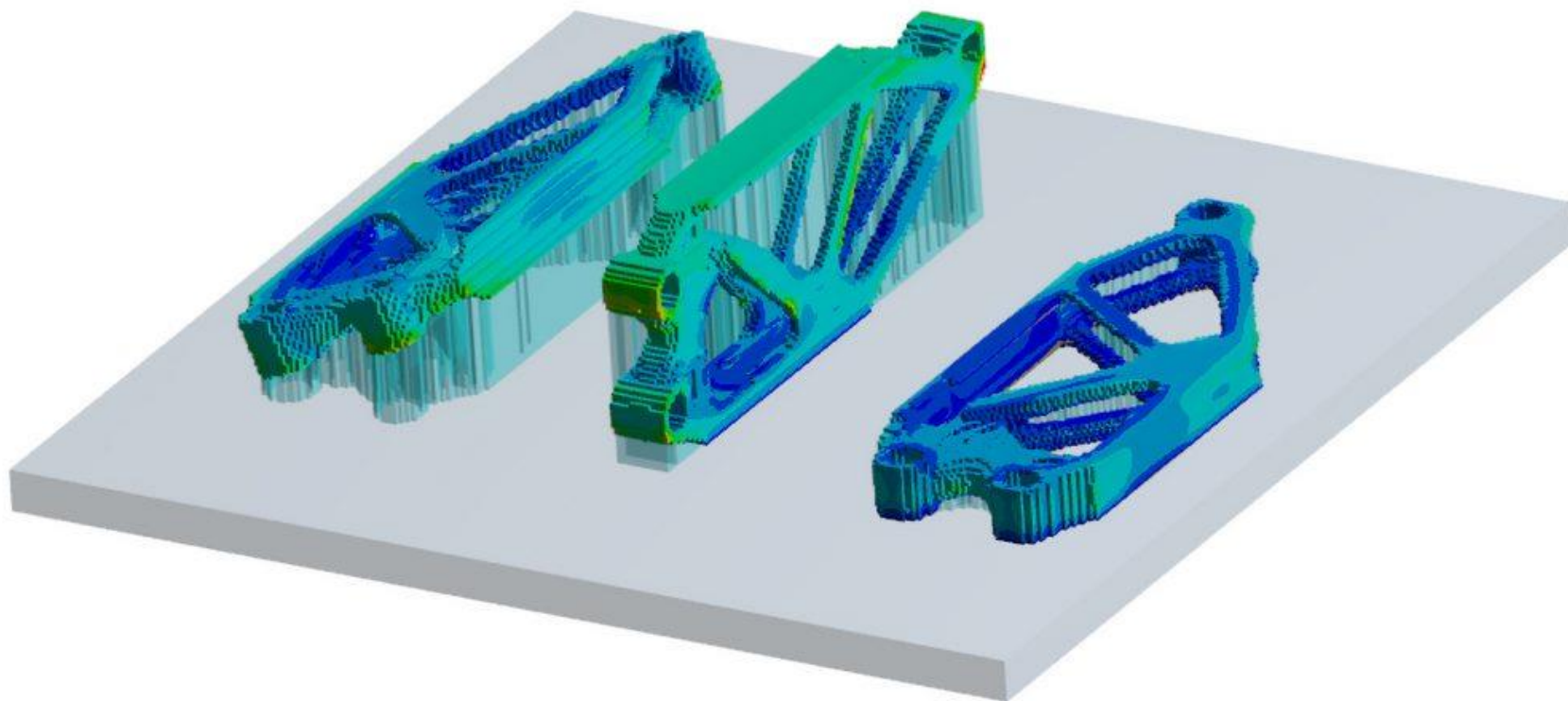
(a) Worst Orientation
(criterion: Cost)

(b) Best Orientation
(criterion: Cost)

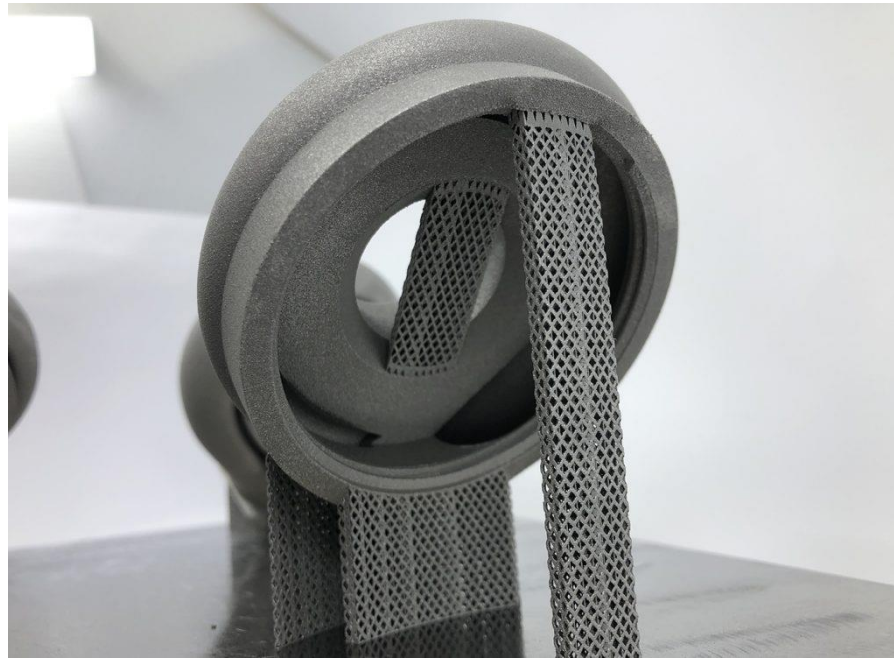
(c) Worst Orientation
(criterion: Quality)

(d) Best Orientation
(criterion: Quality)

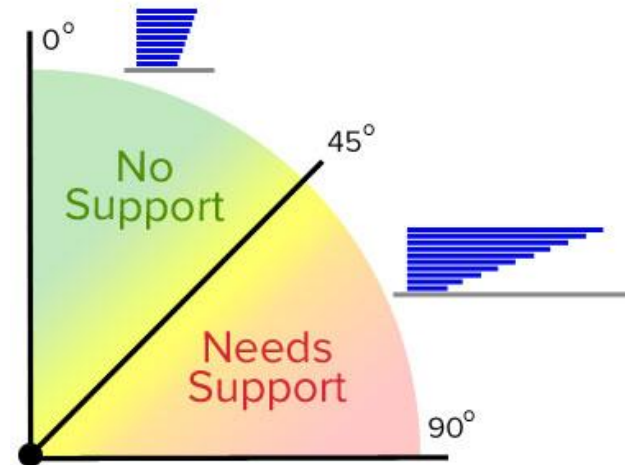
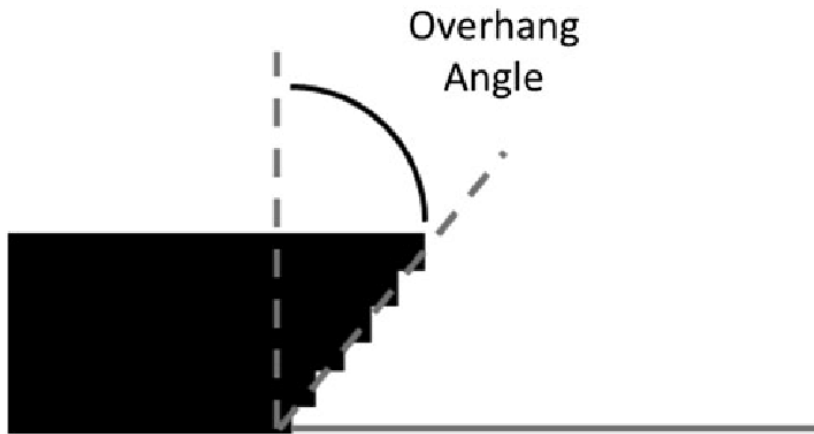
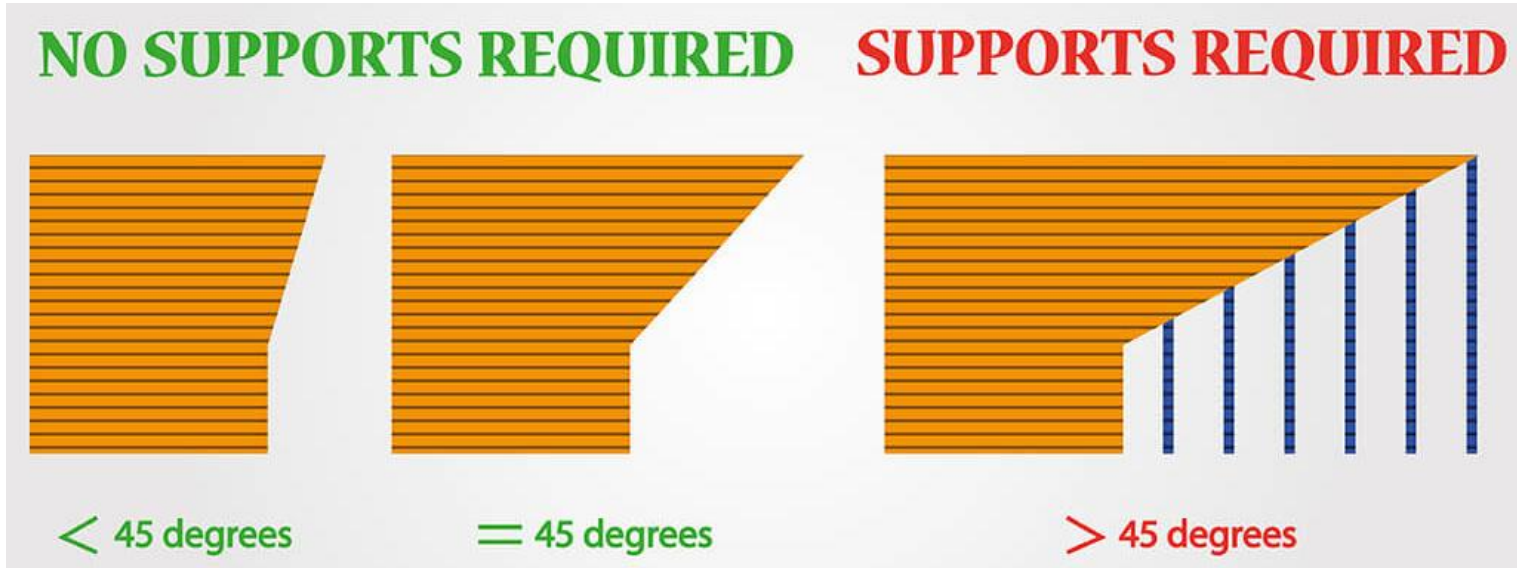

Támasz / Support

Lézersugaras Porágyolvasztás technológia

1. **Mechanikai stabilizálás** → alkatrész ne mozduljon el a terítő lécz miatt
2. **Hőelvezetés** → Nagy lokális energia bevétel + fémpor rossz hővezető
3. **Platformhoz való rögzítés** → Hőbevétel → maradó feszültség → alakvált. Elkerülése „darab ne tépje le magát a platformról

3D NYOMTATÁS

MARÁS

NYOMTATÁS+MARÁS

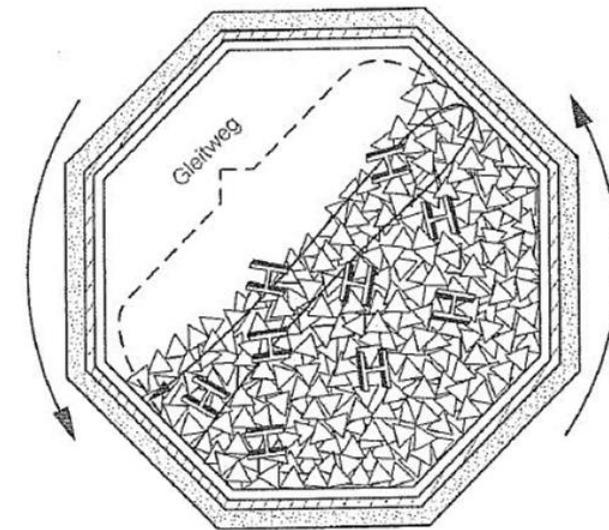
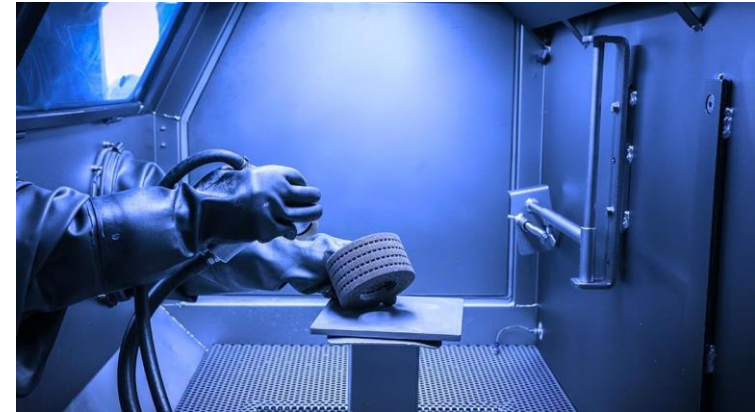
HIBRID GYÁRTÁSTECHNOLÓGIA

Az olyan gyártástechnológiákat, ahol a technológia a gyártás során legalább egy nem additív és egy additív gyártástechnológiát összekapcsol.

Mechanikai felületkezelések

- Gépi megmunkálás
- Szemcseszórásos
  - Homok
  - Üveggyöngy
- Polírozás
  - Gépi
  - Kézi

Kémiai felületkezelések

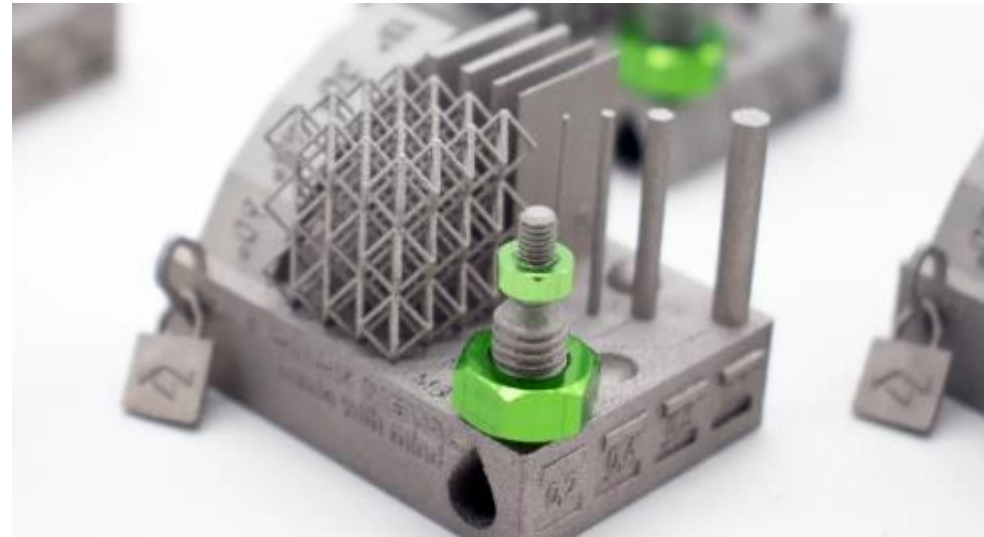
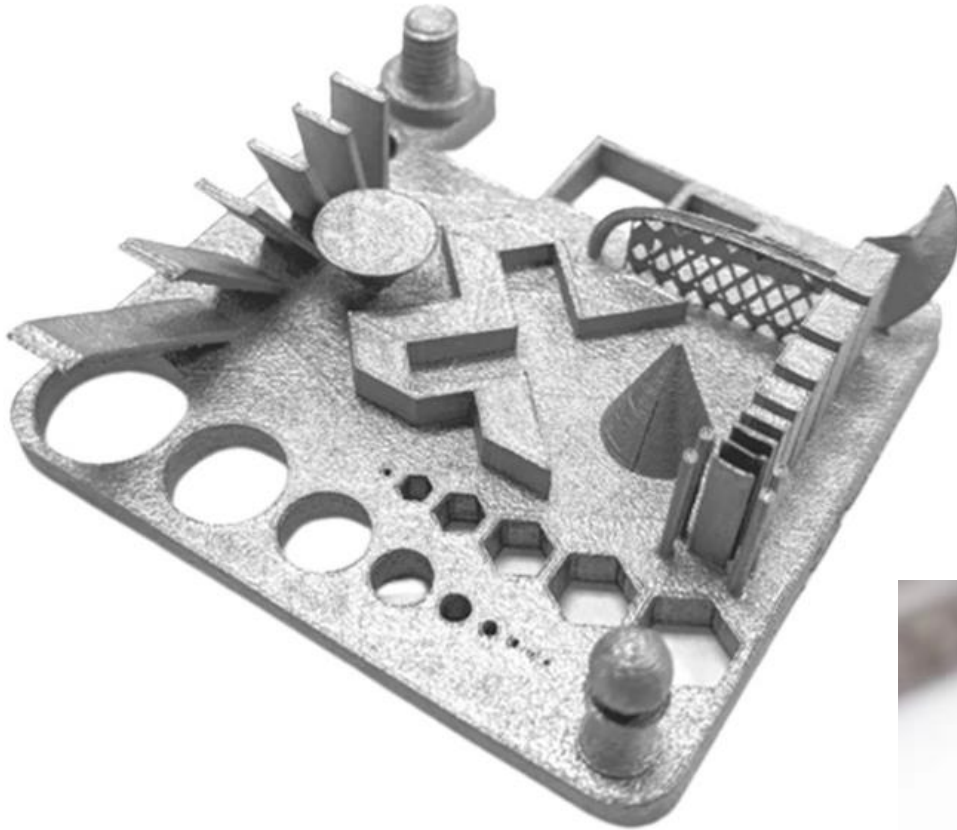
- Maratás

Elektrokémiai felületkezelések

- Anodizálás
- Elektropolírozás

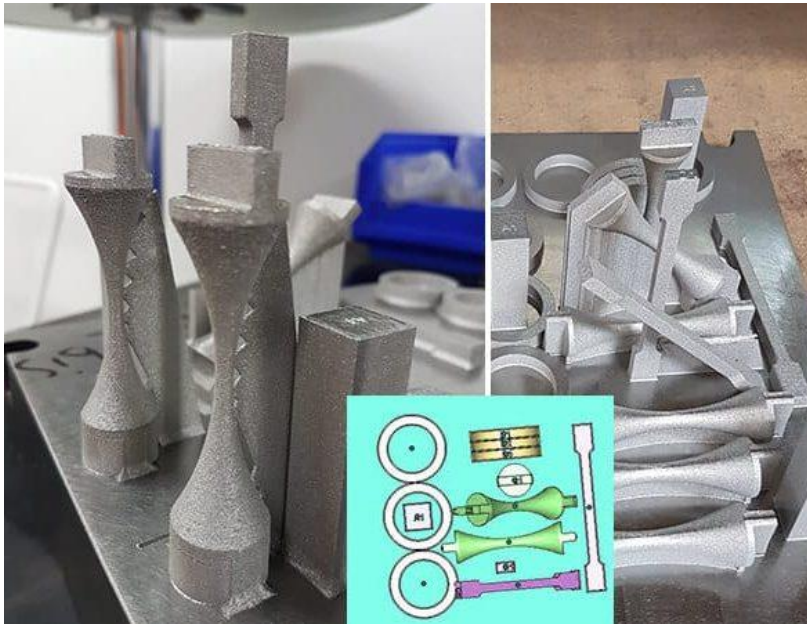
Plazma felületkezelések

Minőségbiztosítás

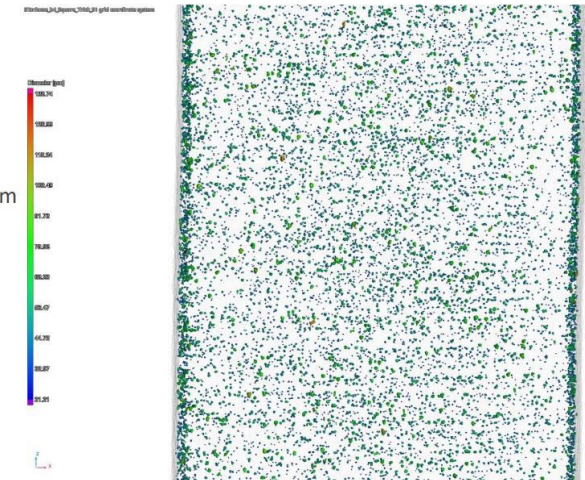
Roncsolásos Anyagvizsgálat

Roncsolásmentes Anyagvizsgálat - CT

„SAMPLE 1“

- VS: 5 μm
- ROI height: 7,5 mm
- Porosity: 0.11 %
- No of defects: 11166
- Avg pore diameter: ca. 42 μm

Törvényi előírás a gyártás technológiáknak erre a területére Magyarországon még nincs!

Metal AM gyártó berendezés → magyar nyelvű kezelési karbantartási utasítással kell forgalmomba hozni!

Veszélyforrás:

- Fémpor
- Lézersugár
- Védőgáz

- Tűz és robbanás veszélyes!

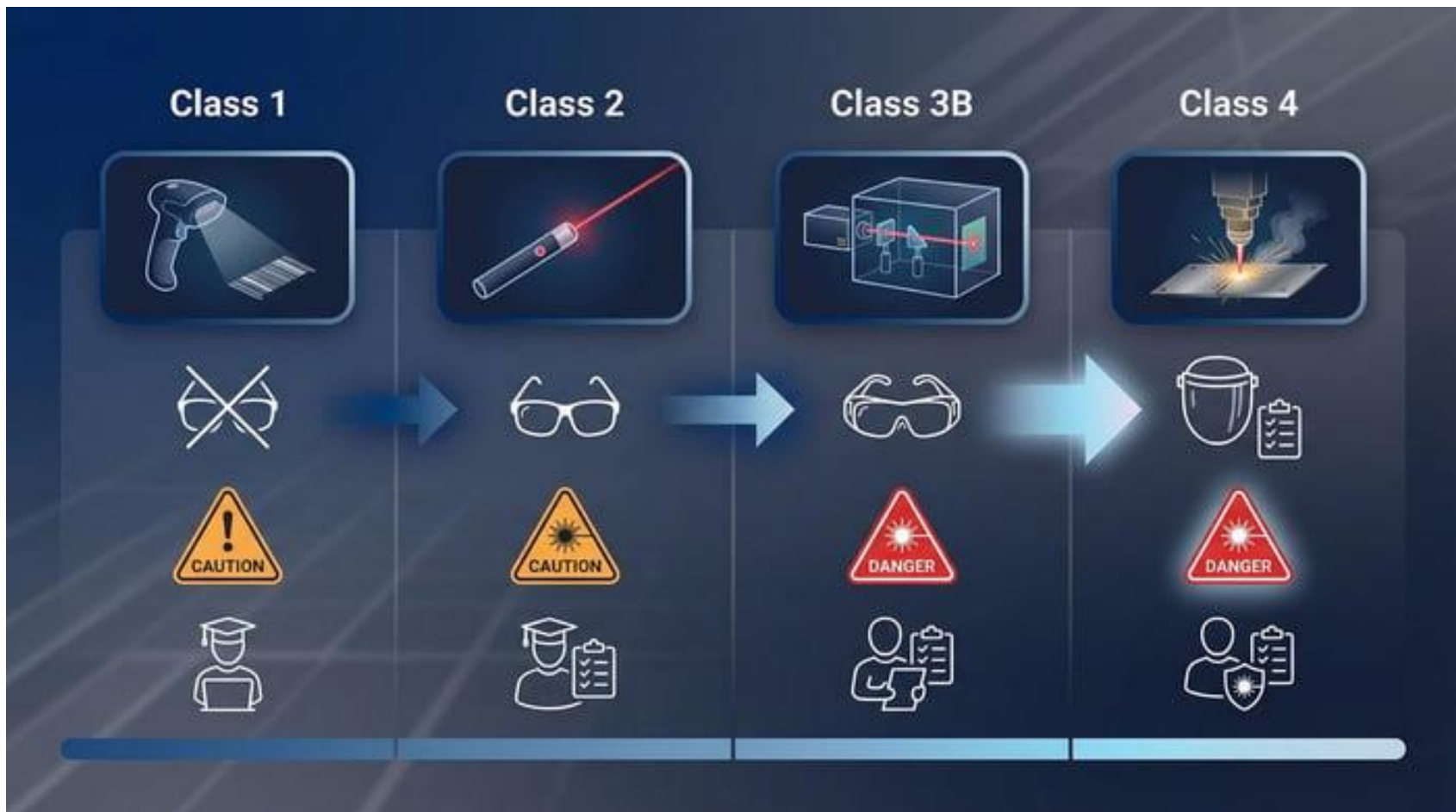
Eseti, rendszertelen használat

Rendszeres, használat

LMPF + LMD → Class4!

- Felkeltettem az érdeklődésed a fém additív gyártásirány?
- **Fémek Additív Gyártástechnológiája**
  - **BMEGEMTBVAG**
  - Szabadonválasztható tantárgy
  - 2026/27/2 (tavaszi félév)
  - Online, TEAMS-es felületen
  - Hetente 2x45 perc
  - Követelmény:
    - Jelenlét
    - Házi Feladat

Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!

Várom a kérdéseket!